

Efektivní léčba oparu ve dne i v noci

MUDr. Iva Obstová

Dermatovenerologická klinika FN KV, Praha

Recidivující infekce herpes simplex sice nepatří k nejzávažnějším infekcím, je však nepříjemná zejména ze společenského a estetického hlediska. Protože herpetický virus nelze z nakaženého organismu eradikovat, nezbyvá, než se v terapii recidivujících projevů oparu zaměřit na urychlení již vzniklých projevů a zmírnění doprovodných symptomů. V léčbě je možné použít např. obklady, pasty, antiseptika, antivirotika, biostimulační lasery atd. Novým produktem v oblasti hojení drobných ran jsou hydrokoloidní náplasti COMPEED®.

Klíčová slova: hydrokoloidy, vlhké hojení, léčba oparu, herpes simplex, náplast na opary.

Effective day and night treatment of cold sore

Recurrent herpes simplex infection is not among the most serious infections; however, it is particularly troublesome in terms of social and aesthetic aspects. Since the herpes virus cannot be eliminated from an already infected organism, the treatment of recurrent herpes simplex infection has to focus on facilitating the symptoms and alleviation of associated symptoms. Compresses, pastes, antiseptic agents, antiviral drugs, biostimulation lasers and other methods may be used in the treatment. The COMPEED® hydrocolloid patch is a new product for the healing of small wounds.

Key words: hydrocolloids, wet healing, cold sore treatment, herpes simplex, cold sore patch.

Prakt. lékáren. 2010; 6(6): 303–304

Hydrokoloidní krytí patří k nejstaršímu typu tzv. moderních krycích materiálů, které vycházejí z principu vlhkého hojení ran. Tento princip je znám po několik desetiletí, ale díky novým výrobním technologiím se vyrábí stále účinnější a komfortnější materiály. Moderní krycí materiály respektující metodu vlhkého hojení jsou určeny pro léčbu především chronických defektů, jako jsou dekubity, bércové vředy nebo pooperační rány. Ale najdou uplatnění i v hojení akutních ran, např. popálenin, mechanických poranění kůže a dalších.

Hydrokoloidní krytí (tzv. hydrokoloidy) jsou dvovrstevné materiály, kde vnitřní absorpční vrstva sestává z hydrokoloidních částic schopných vázat mírný exsudát z rány. Dochází tak k tvorbě aktivního gelu, který udržuje vlhké prostředí v ráně. Vnější vrstvu tvoří polopropustná polyuretanová fólie, která jednak zabraňuje průniku vody, nečistot a choroboplodných zárodků z okolí rány dovnitř, zároveň propouští přebytek exsudátu z rány ven. Díky hydrokoloidním částicím i polyuretanové fólii je v ráně vytvořeno optimální vlhké prostředí, které má pozitivní vliv na prakticky všechny fáze procesu hojení kůže. Předchází se tak zasychání rány, rána rychleji epitelizuje a kůže rychleji regeneruje než při běžném krytí. Navíc dochází k redukci tvorby strupu, při níž je celý proces hojení přibližně 3x rychlejší než při vzniku strupu (1).

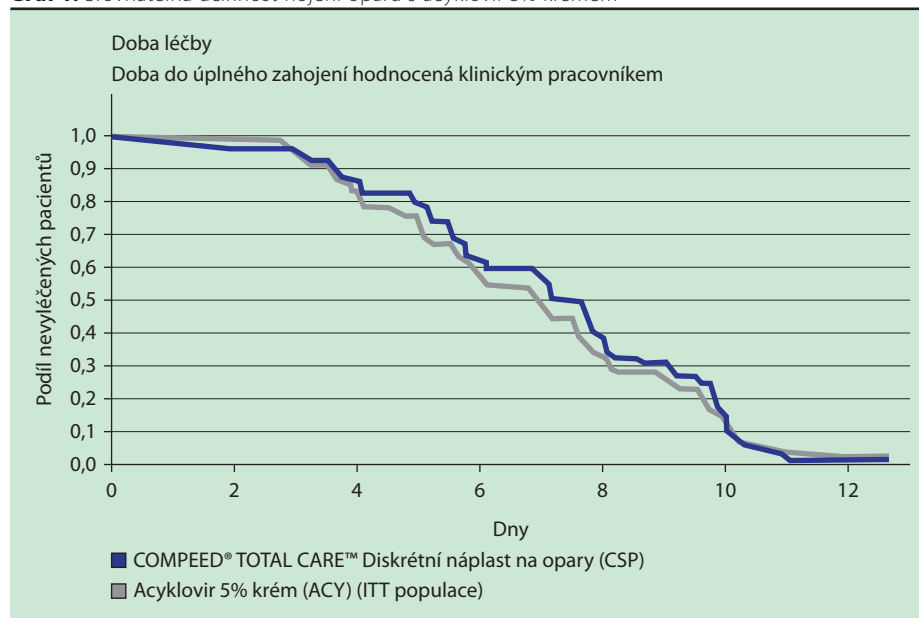
Jedním z příkladů využití hydrokoloidního krytí je léčba běžného oparu, tedy herpes simplex. Virus Herpes Simplex (HSV-1) způsobující

opar získá až 85 % z nás většinou již v dětství. Virus prakticky po celý život člověka přetrvává v nervových gangliích v neaktivní formě. Při reaktivaci vlivem spouštěcích faktorů, jako je nachlazení, horečka, stres či nadměrné vystavení slunečnímu záření, cestuje virus nervovými vlákny zpět do kůže nebo sliznice, kde se množí. Buňky epidermis napadnuté množícím se virem se zvětšují, praskají a tak se objevují puchýře oparu.

Hydrokoloidní náplasti na opary COMPEED® jsou léčebným prostředkem, který přistupuje k hojení oparu komplexně a hojí opar jako již

vzniklou kožní ránu. Herpetický virus nelze z lidského organismu eradikovat, proto se v terapii recidivujících projevů herpes labialis zaměřujeme na urychlení hojení již vzniklých projevů a zmírnění doprovodných symptomů. Hydrokoloidní náplasti neobsahují antivirotikum, ale účinkují pouze na principu vlhkého hojení, a to díky technologii Hydrokoloid-075. Virus je totiž v době vzniku klinických projevů oparu pomnožen a přestává být aktivní, takže aplikace antivirové látky v této fázi nemá velký význam. Technologie napovídá, že náplasti jsou jen 75 µm tenké, přizpůsobivé a vysoce prodyšné,

Graf 1. Srovnatelná účinnost hojení oparu s acyklovir 5% krémem

proto jsou vhodné zejména k použití v oblasti obličeje.

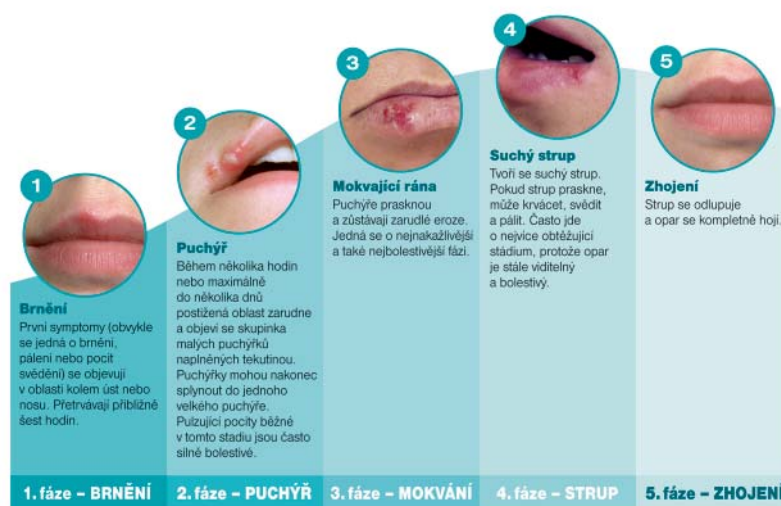
Klinická studie srovnávající náplasti na opary COMPEED® s 5% acyklovirem v krému prokázala, že hydrokoloidní náplasti na opary, přestože neobsahují antivirotikum, poskytují srovnatelnou účinnost a dobu hojení oparu jako antivirový krém (1). Navíc náplasti na opary poskytují řadu výhod, které je odlišují od ostatních léčebných postupů.

Značka COMPEED® nabízí na trhu dva účinné produkty k léčbě oparů, jeden pro diskrétní léčbu a Noční náplast na opary pro dodatečnou péči během noci. Diskrétní náplast na opary COMPEED® je vhodné aplikovat na počínající opar i později na již vzniklou lézi a měnit po několika hodinách, dokud nedojde ke zhojení kůže. Ihned po aplikaci náplasti je redukována bolest, pálení a svědění postiženého místa tím, že náplast omezí dráždění kožních nervových zakončení pohybem úst, vzduchem nebo přímým kontaktem. Jako okluzivní krytí chrání náplast lézi před dotýkáním, nositel nemá tendenci si na opar sahat a nechává tak kůži klid ke zhojení. Navíc si dotykem nezanáší sekundární bakteriální infekci a také se významně snižuje riziko šíření virové infekce do okolí.

Kromě hygienických aspektů splňuje kruhová náplast i estetické požadavky nositele. Je transparentní, takže okamžitě diskrétně kryje opar a tím snižuje společenské rozpaky. Ženy ocení možnost nanesení make-upu nebo rtěnky přímo na náplast. Náplast je odolná vodě, lze s ní jíst a spát. Svým designem zvyšuje společenský komfort po dobu hojení oparu, nositel náplasti se cítí dobře na veřejnosti, doma i v práci.

Velmi důležité je pokračovat v péči o hojící se kůži i v noci, kdy probíhá intenzivnější regenerace kůže. Například pletové výživné krémy s účinnými látkami jsou doporučovány právě po dobu nočního spánku. Proto byla také vyvinuta Noční náplast na opary určená k intenzivnější léčbě oparu. Tato náplast je jediný prostředek

Obrázek 1. Vývoj oparu (2)

dek určený přímo k léčbě oparu v době nočního spánku. Stejně jako Diskrétní náplast vychází z unikátní technologie Hydrokoloid-075 a tedy z principu vlhkého hojení ran. Oproti diskrétní náplasti obsahuje výtažek z rostliny *Tanacetum parthenium* (Řimbaba obecná) se zklidňujícími a protizánětlivými účinky, díky nimž je tento prostředek vhodný i pro velmi citlivou pokožku. Náplast s výtažkem z *Tanacetum parthenium* hojí opar po celou noc, ulevuje od svědění a bolesti a přes noc zmírňuje zarudnutí (63 % pacientů v klinické studii zaznamenalo redukci zarudnutí přes noc). Využívá přirozenou schopnost kůže regenerovat rychleji během nočního spánku. Zároveň chrání kůži před mechanickým drážděním, choroboplodnými zárodky nebo roznášením viru prsty během spánku.

Noční náplast na opary doporučujeme používat jako doplňkové krytí k Diskrétní náplasti. Výměna Diskrétní náplasti za noční variantu je vhodná večer, když se po jídle nebo při čištění zubů začne denní krytí odlepovat. Opatrně náplast odstraníme podle návodu a aplikujeme noční variantu náplasti. Naopak Noční náplast se může odlepovat při ranní hygieně a pak ji vy-

měníme za náplast Diskrétní. Pokud ale náplasti nemají tendenci k odlepování, neodstraňujeme je násilím, ale můžeme ponechat denní variantu i během noci a naopak. Narušením kontinuity léčby by se hojení jen prodlužovalo, proto pokračujeme s nepřetržitou léčbou hydrokoloidními náplastmi až do úplného vyléčení oparu. Protože náplasti navozují a podporují fyziologické léčebné pochody, jsou účinné ve všech fázích oparu od prvních příznaků až do úplného zhojení.

Literatura

1. Winter GD. Některé faktory ovlivňující hojení kůže a ran. *J Tissue Viability*. 2006; 16(2): 20–23.
2. Karlsmark T, Goodman JJ, Drouault Y, Lufrano L, Pledger GW, a skupina oparové studie Bispebjerg Hospital. Léčba oparové léze, Randomizovaná klinická studie srovnávající COMPEED® náplast na opary s 5% acyklovir krémem v léčbě herpes simplex labialis. Copenhagen NV, Dánsko, 2007.

MUDr. Iva Obstová

Dermatovenerologická klinika FN KV
 Šrobárova 50, 100 34 Praha 10
 iva.obstova@centrum.cz